

คำประกาศราชสุดีเนลินพระเกียรติคุณ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงฯ
ในโอกาสที่มหาวิทยาลัยบูรพาทูลเกล้าฯ ถวาย
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม
พุทธศักราช ๒๕๔๕

ด้วยสภามหาวิทยาลัยบูรพา ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๗
กรกฎาคม ๒๕๔๕ ได้พิจารณาเห็นว่าพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
มหิตลาธิเบศ รามาธิบดี จักรินทุนบดินทร สยามินทรารชิราช บรรมนาถบพิตร ทรงเป็นพระมหากษัตริย์
นักพัฒนา ตลอดระยะเวลา ๖๐ ปี ที่ทรงครองสิริราชสมบัติ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในด้านการ
ศึกษาและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพสกนิกรทุกภูมิภาคทั่วราชอาณาจักร ได้พระราชทานแนว
ปรัชญาอันเป็นหลักแห่งการศึกษาและการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมแก่สังคมไทย เป็นที่ประจักษ์ถึง
พระเกียรติคุณเกริกไกร ไปทั่วในหมู่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ ประกอบกับวาระพิเศษอันเป็น
มหามงคลในวโรกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี สมควรได้รับการถวายราชสุดีเนลิน-
พระเกียรติคุณให้เป็นที่ประจญในวงวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางให้นักการศึกษา นักพัฒนาสังคม
ตลอดจนนักวิชาการ ได้เจริญรอยตามเมืองพระบูรพาทสืบไป

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระหนักอย่างลึกซึ้งว่าการพัฒนาประเทศไทย
ให้มีความเจริญงอกงามนั้น จำเป็นต้องพัฒนาคนเป็นเบื้องต้น การพัฒนาคนนั้น คือ การพัฒนาให้
บุคคลมีคุณภาพ มีความสามารถในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ มีความมั่นคงในชีวิตและการงาน
มีพระราชปณิธานนุ่งให้ประชาชนมีความเป็นอยู่อย่างพอเพียงและเหมาะสมตามแนวทาง “หลักการ
พึ่งตนเอง” และ “การพัฒนาอย่างยั่งยืน” โดยทรงเริ่มจากปัจจัยพื้นฐานและพัฒนาอย่างเป็นไปตาม
ขั้นตอน ทั้งชีวิตความเป็นอยู่ การศึกษา และสังคม

ในการพัฒนาคน ทรงเริ่มด้วยการพัฒนาด้านการศึกษา ทรงพระหนักด้วนการศึกษา
เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ เป็นทรัพยากรทางปัญญาที่มีค่าของชาติ อีกทั้ง
การศึกษาจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติจริง ได้ ดังพระบรมราโชวาทที่พระราชทานไว้ว่า “งานด้านการ
ศึกษานั้น นับเป็นงานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญและความเลื่อมของชาติขึ้นอยู่กับ²
การศึกษาของชาติเป็นข้อใหญ่...”

พระราชปณิธานค้านการศึกษาที่สำคัญยิ่งคือ การพัฒนาให้ผู้ศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ควบคู่กับคุณธรรม สังคมและบ้านเมืองจะได้มีพลเมืองที่มีคุณภาพ เพื่อบุคคลเหล่านี้จะสามารถพัฒนา และร่างรักษาความเริ่มนั่นคงของชาติบ้านเมืองสืบไป

พระราชกรณียกิจในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษามีอเนกประการ อาทิ ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนจิตราลดาสำหรับเป็นที่ศึกษาของพระราชโอรส พระราชธิดา บุตรข้าราชการ บริพาร และบุคคลทั่วไป ได้พระราชทานที่ดินแก่กระทรวงศึกษาธิการสร้างโรงเรียนราชวินิต ทรงอุปถัมภ์โรงเรียนไกลกังวล ทรงส่งเสริมให้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน พระราชทาน พระราชดำริและพระบรมราชานุเคราะห์ให้จัดตั้งโรงเรียนสงเคราะห์เด็กยากจนและโรงเรียน การศึกษาพิเศษให้เด็กพิการ มีพระราชดำริให้ทหารช่วยก่อสร้างโรงเรียนตำรวจตะรวงเขนฯ ในถิ่นทุรกันดาร พระราชกรณียกิจทั้งปวงล้วนเป็นไปเพื่อให้เยาวชนของชาติได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน

ในส่วนพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาสังคมนี้ ทรงทุ่มเทกำลังพระวราภัย ในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมรายภูมิส่วนใหญ่ของประเทศไทยซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรม พระราชทานแนวพระราชดำริให้ขัดตั้งโครงการและศูนย์พัฒนาเกี่ยวกับเกษตรกรรมในทุกด้าน ทั้งการทำนา ทำสวน ทำไร่ การปลูกสัตว์ การประมง โครงการที่ดินทำกิน โครงการแก้ไขปรับปรุงดินและน้ำเสีย ตลอดจนการเกษตรอุดสาหกรรมอันเป็นการส่งเสริมการเพิ่มนุ辱ค่าผลผลิต

พระราชดำริอันเกิดจากพระปรีชาอันลึกซึ้งที่พระราชทานเพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ ของพสกนิกรคือ “หลักทฤษฎีใหม่” และแนวความคิดเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้ใช้เป็นแนวทาง การดำเนินชีวิตและปฏิบัติตน ได้อย่างสมดุล มั่นคง และยั่งยืน ซึ่งปัจจุบันได้อำนาจประโยชน์แก่ ประชาชนและประเทศชาติอย่างสำคัญยิ่ง

การเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมรายภูมิในทุกภูมิภาคทั่วราชอาณาจักร ทำให้ทรงทราบ ปัญหาความเดือดร้อนของพสกนิกร และทรงดำเนินการแก้ไขปัญหาเหล่านี้อย่างเป็นระบบ ดังเป็น ที่ประจักษ์ทั้งในสายตาชาวไทยและชาวโลก ด้วยพระราชปณิธาน พระปรีชาและพระราชกรณียกิจ ในด้านการส่งเสริมการศึกษาและการพัฒนาสังคมอย่างอเนกอนันต์ สถาบันมหาวิทยาลัยบูรพาจึงมีมติ เป็นเอกฉันท์ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปริญญาปรัชญาดุษฎี บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติคุณให้เป็นที่ ปรากฏและเพื่อความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณในวโรกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี กับทั้งเพื่อเป็นเกียรติประวัติแก่มหาวิทยาลัยบูรพาสืบไป